

Krátkodobá predikce povodňového odtoku nelineárním modelem – PONS

-

WORKSHOP – NAZV 1G46040

Monitoring a vyhodnocení extrémních odtokových poměrů v
povodí DVT z hlediska prevence a zmírňování povodňových škod

Petr Máca, Stanislav Horáček

KVHEM FŽP ČZU

23. říjen 2008

1 Úvod

2 PONS

3 Aplikační postup

4 Povodí

5 Test 1d

6 Test 2d

7 Kalibrace PONS

8 Validace PONS

Úvod

PONS:

Predikce Otoků Neuronovými Sítěmi

Typ neuronové sítě:

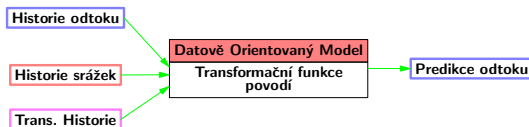
- Datově orientovaný black – box model
- Vícevrstevnatý percetron
- Supervizní učení
- Dopředné šíření signálu
- Zpětná propagace chyby

Datově orientovaný model

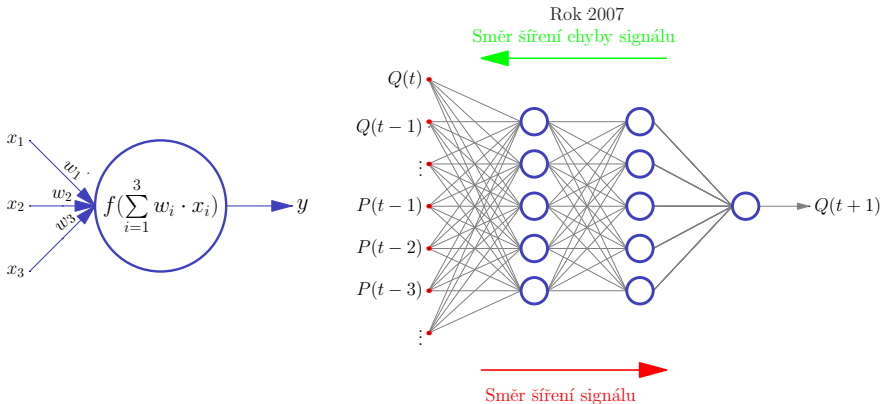
Predikce odtoku → na základě informace z nedostupnějších časových řad

Časové řady:

- historie průtoků
- historie srážek
- transformovaná historie

Vrstevnatý perceptron – MLP

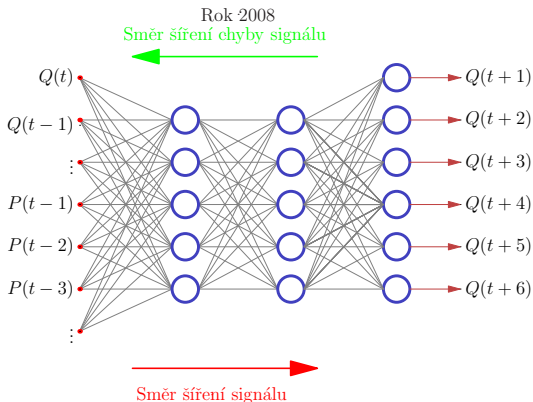

MLP:

- Hornik – MLP s 1 SV → aproximace spojitě omezené integrovatelné funkce

Transformace neuronu

- hyperbolická tangenta
- logistická sigmoida
- lineární funkce
- exponenciální funkce

Příprava dat

Kalibrace MLP

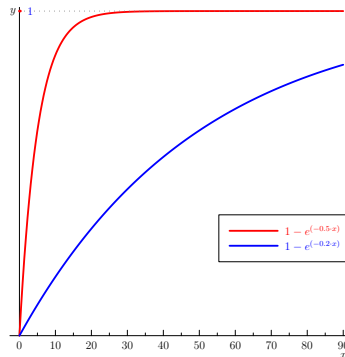
- Delta pravidlo
- $w_{ij}(t) = w_{i,j}(t-1) - \eta \cdot \frac{\partial E}{\partial w_{i,j}}$
- zkvalitnění učení $\rightarrow \mu$ momentum

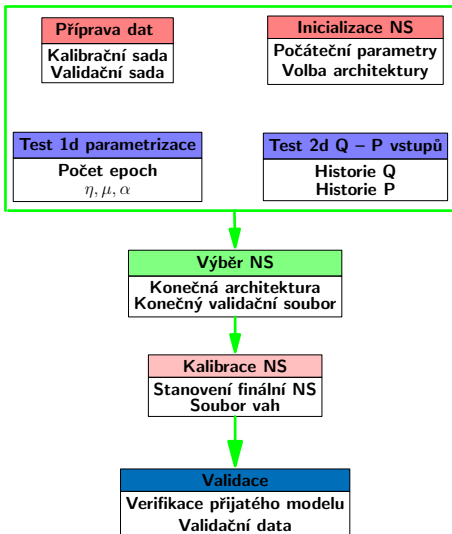
Transformace S-O historie

- S-O historie $\rightarrow (0, 1)$
- $y = 1 - \exp(-\alpha \cdot x)$

Druh učení

- online učení
- parameter $\rightarrow$ počet epoch

Testovaná povodí

1 Modrava 2

- micro povodí
- kalibrační soubor 13 povodňových epizod rok 1998 – 2004
- validace rok 2007

2 Mohelnice – up. Raškovice

- 33 km²
- 4 povodňové vlny
- validace 1996

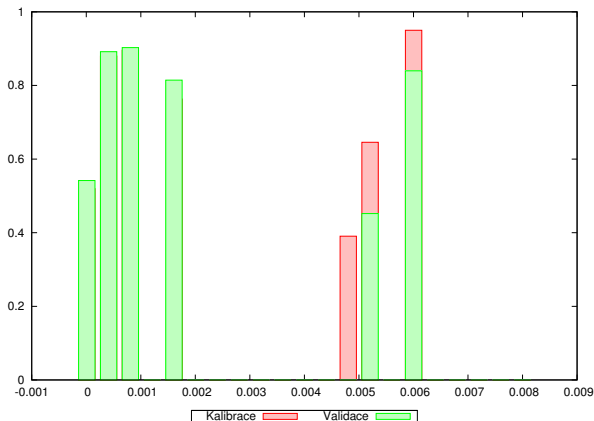
3 Morávka – up. Úspolka

- 22 km²
- 4 povodňové vlny
- validace 1996

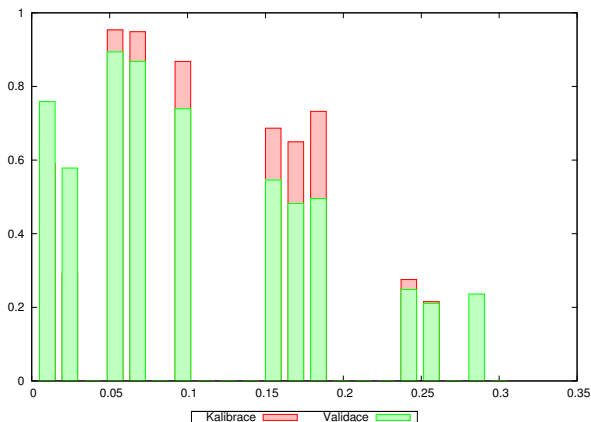
4 Ostravice – up. Staré Hamry

- 70 km²
- 5 povodňové vlny
- validace 1996

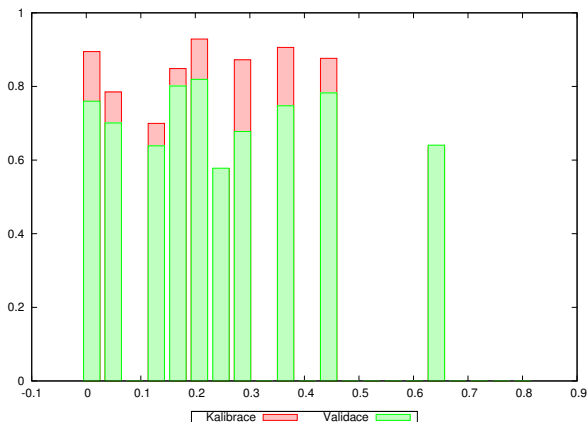
Parametr α

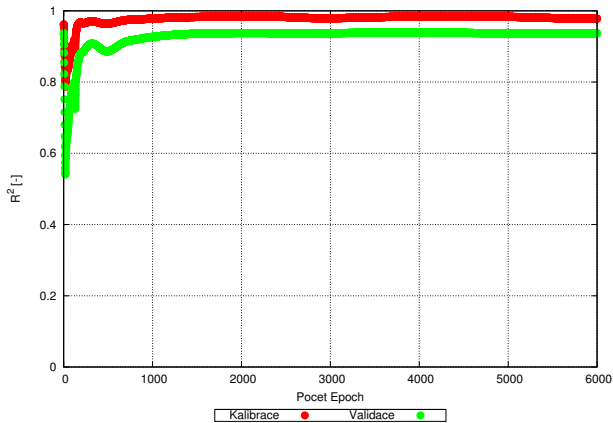
Parametr η

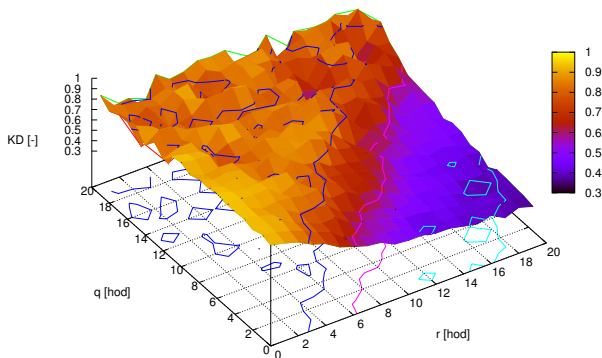
Parametr μ

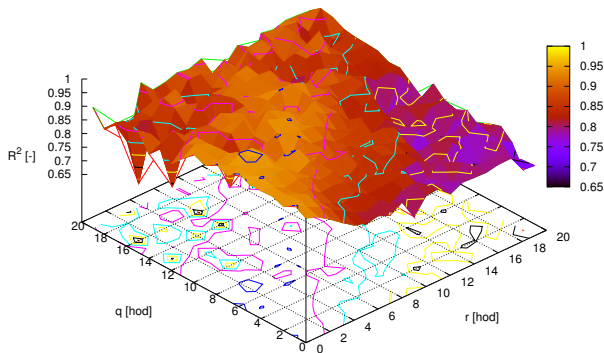
Parametr počet epoch

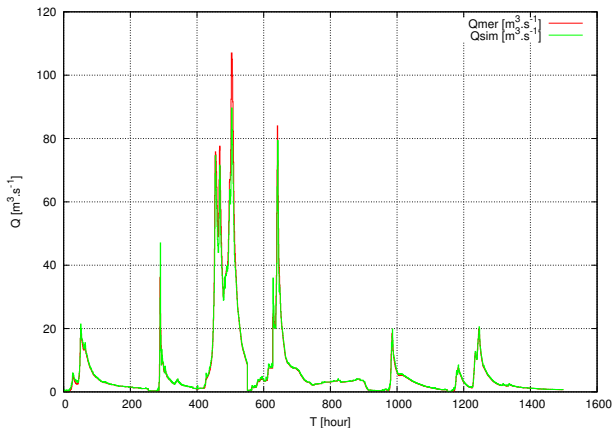
Test historie – Kalibrace

Test historie – Validace

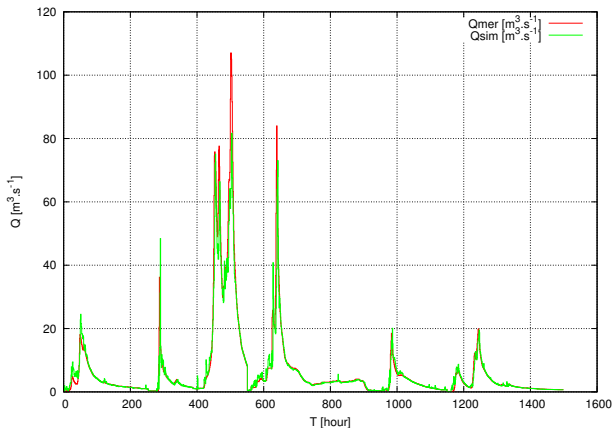

1 hodinová predikce

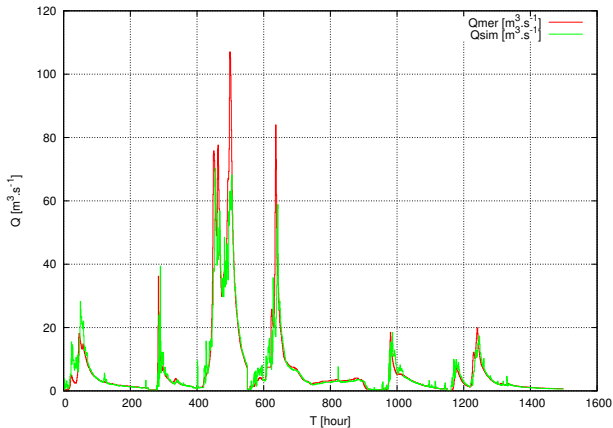

3 hodinová predikce

6 hodinová predikce

3 hodinová predikce

Architektura MLP

- 4 – 6 – 6

S – O historie

- $P(t-4), Q(t-1),$
 $Q(t-2), Q(t-3)$

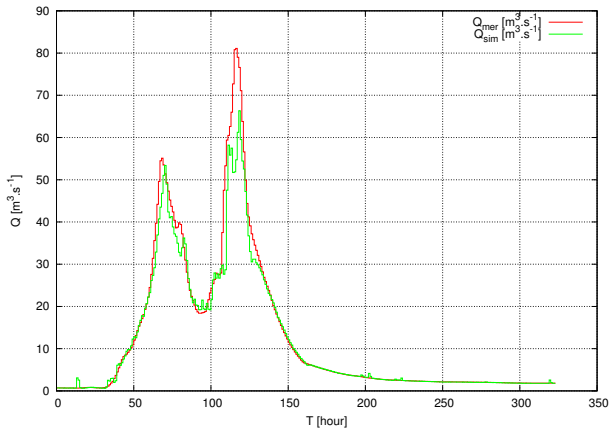
Parametry MLP

- $\alpha = 0.009$
- $\eta = 0.01$
- $\mu = 0.3$
- počet epoch 250

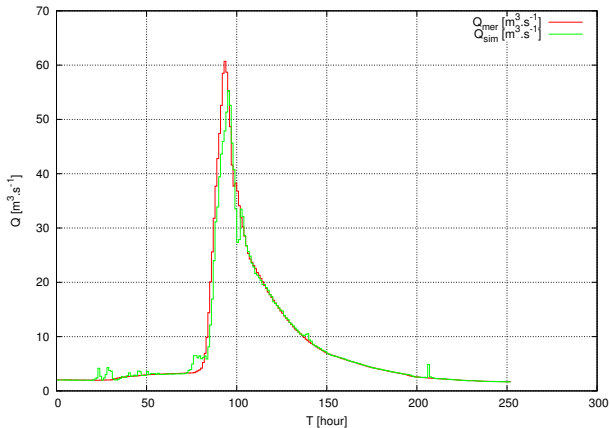
Výsledky R^2

? hodin	Predikce 1996	Predikce 1997
1	0.98	0.95
2	0.98	0.96
3	0.96	0.95
4	0.92	0.92
5	0.85	0.90
6	0.78	0.88
MEAN	0.91	0.92

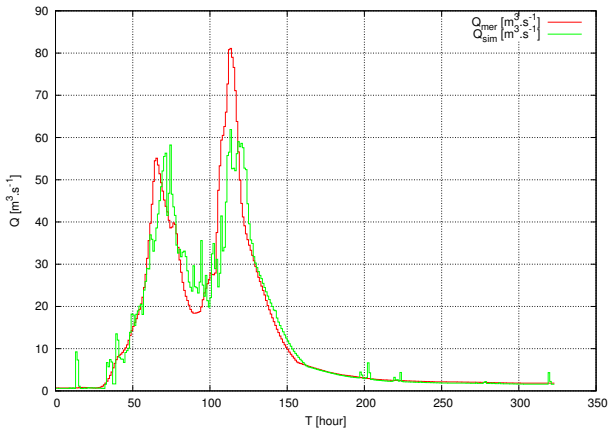
3 hodinová predikce

3 hodinová predikce

6 hodinová predikce

- PONS → výstup projektu NAZV – autorizovaný software
- Ucelena metodika pro aplikaci LVS
- Režim testování !!!!!
- Slibné výsledky
- Možnost uplatnění v systémech nestrukturálních PPO
- Rozšíření vstupní informace o **transformovanou historii**
- Rozšíření o modul SOM

Děkuji za pozornost.